

SIRADAN BİR İŞÇİ NASIL DÜŞÜNÜR?

Aydınlık Gazetesi, 17 Eylül 2018

Yıldırım Koç

Türkiye'nin geleceğinde toplumsal ve siyasal süreçlerde belirgin etkiye sahip olacak olan güç, işçi sınıfıdır.

Günümüzde bir başkasına ait işyerinde çalışarak hayatını kazanan insanlar, iş-güç sahibi halkımızın yüzde 70'inden fazlasını oluşturuyor. Bir de bir başkasının yanında ücret karşılığı çalışmaya hazır 6 milyonu aşkın işsizimiz düşünülürse, bu oran daha da artıyor.

Peki, bu kocaman kitleyi oluşturan sıradan insanlar nasıl düşünür ve nasıl davranır? Diğer bir deyişle, sıradan bir işçinin amacı nedir?

AMAÇ, DAHA İYİ BİR HAYAT

Sıradan bir işçinin amacı, gayet doğal olarak, iyi bir hayattır. İşçi sınıfı "sıradan işçi"lerden oluşur; kitle eylemlerini yapanlar "sıradan" işçilerdir. Bu nedenle, işçi sınıfı ve sendikacılık hareketinin durumunu ve gelişimini anlamada, "sıradan işçi"yi tanımak son derece önemlidir.

İnsanlar ve günümüzde insanların giderek daha büyük bir bölümünü oluşturan "sıradan işçi"ler, doğal olarak, günün koşullarına göre iyi bir hayat sürmeyi amaçlarlar. İşçi, bir başkasına ait işyerinde çalışarak işgücünü satarak geçimini sağlayabilen kişidir. Bu işgücünü yaşadığı dönemin koşullarına göre "iyi bir ücret" karşılığında satılabilmeyi, iş dışında kendisine ve ailesine zaman ayırabilmeyi, işsizlik korkusu yaşamamayı, işte ve iş dışında sağlığını koruyabilmeyi ve itilip kakılmamayı amaçlar. "Sıradan işçi" bunların sağlandığı koşullarda hayatından memnundur.

"Sıradan işçi" için sömürülüp sömürülmemek önemli değildir. Yaşama ve çalışma koşulları kendisine göre iyiyse, iyileşiyorsa veya iyileşme umudu varsa, "sıradan işçi"nin işverenine, sermayedar sınıfa, hükümete, devlete ve (eğer örgütlüyse) sendika yönetimine karşı tavrı olumsuz değildir.

İşçinin ürettiği değere başkaları tarafından el konması, mevcut üretkenlik koşullarında çok daha iyi yaşama koşullarının mümkün olması, gelir ve servet dağılımındaki adaletsizlik, gelecekte ortaya çıkabilecek sorunlar ve hatta insanların kendi geleceklerinin belirlenmesine katılmalarını sağlayan demokrasi ve bağımsızlık konuları bile gözardı edilebilir. Tarihimizin büyük bölümünde işçilerin durumu ve tavrı böyledir.

ÖNCELİK GEÇİMİN SAĞLANMASINDA

Sıradan bir işçi için öncelikli sorun geçimin sağlanmasıdır. İnsanların büyük bölümünün öncelikli sorunu, "geçim"dir.

"Geçimini doğrultmak", geçinmek için yeterli parayı kazanabilmektir.

"Geçim derdi", "geçim dünyası", "geçim kapısı", "geçim sıkıntısı", "geçim yolu", "geçim zorluğu" her gün kullanılan sözcüklerdir.

Eskiden "geçim" için "maişet" denirdi. "Maişet derdi" çok sık kullanılırdı. "Medarimaişet", geçim sağlayan iş anlamına gelirdi. "Medarimaişet motoru" ise günlük geçim için kazanılan paraydı.

Bizde "ekmek" sözcüğünün de "geçim" anlamı vardır.

Ekmeğini kazanmak, ekmeğin aslanın ağzında, ekmeğinden etmek, ekmeğinden olmak, ekmeğine göz koymak, ekmeğini taştan çıkarmak, ekmeğini eline almak, ekmeğini yemek, birinin ekmeğiyle oynamak, ekmeğin kapısı, ekmeğin kavgası, ekmeğin kaygısı, ekmeğin parası sözcükleri hayatımızın ayrılmaz parçalarıdır; çünkü zenginler dışında geniş emekçi sınıf ve tabakaların hayatının en önemli sorunu, geçim sağlamaktır, geçinebilmektir.

Ekmeğin kazanılabiliyor, geçim sağlanabiliyorsa, "sıradan işçi" hayatından memnundur, rahatına bakar.

Hele belirli bir süre işsizlik yaşamış, işgücünü satma olanağı bulamayarak geçim derdini çekmiş bir işçi, ekmeğini kazanabildiğinde hayatına (en azından bir süre) şükreder.

Kitlelerin, diğer bir deyişle, milyonlarca sıradan işçinin bu kaygılarını anlamak ve ona göre davranmak gerekir.